

خبر

ارز یابی «نیلی» از ۷ چالش اقتصاد

● خبر آتلاین: مسعود نیلی، رئیس سابق دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه شریف گفت: «اصلاح ساختار یارانه‌ها در چند سال آینده یک ضرورت است. اگر این ساختار اصلاح نشود، مصرف افزایش می‌یابد و افزایش مصرف در کنار کاهش تولید نفت مشکل‌ساز خواهد بود.» مسعود نیلی، رئیس سابق دانشکده اقتصاد و مدیریت دانشگاه شریف «نظام یارانه‌ها» را پس از بیکاری به دومین چالش در کشور برشمرد و گفت: «اصلاح ساختار یارانه‌ها در چند سال آینده یک ضرورت است. اگر این ساختار اصلاح نشود، مصرف افزایش می‌یابد و افزایش مصرف در کنار کاهش تولید نفت مشکل‌ساز خواهد بود. چراکه منجر به افزایش پایه پولی و تورم می‌شود و این خدشاتغال است.» این اقتصاددان افزود: «اگر قرار است، نظام یارانه اصلاح شود، باید اشکالات آن در فاز نخست در زمینه بازپرداخت به مردم و بنگاه‌ها مورد توجه قرار گیرد.» او «دوجه» را چالش بعدی کاهش نرخ بیکاری خواند و گفت: «حدود ۶۵ تا ۷۰ درصد از درآمد دولت، درآمدها حاصل از فروش نفت است که با کاهش مواجه است. اگر رویکرد دولت در سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ استقراض از بانک مرکزی باشد، افزون بر تورم به سوی رکود نیز گام برداشته است.» چالش بعدی که دکتر نیلی به آن اشاره کرد «وضعیت بنگاه‌ها» بود. نیلی ششمین چالش را «استفاده از ظرفیت‌های موجود» دانست و گفت: «سرمردص از کارگاه‌های صنعتی که بیش از ۴۰۰ نفر در آن اشتغال دارند، ۶۶ درصد ارزش افزوده ایجاد می‌کنند و ۳۴ درصد ارزش افزوده باقیمانده نیز توسط ۹۷ درصد بنگاه‌ها ایجاد می‌شود.» اما چالش بعدی که نیلی روی آن دست گذاشت، «محدودیت‌های بین‌المللی» بود. او در این‌باره گفت: «به دلیل افزایش فشارهای بین‌المللی در سال‌های گذشته، وابستگی به واردات از ۲۰ میلیارد به ۸۰ میلیارد دلار رسیده است.

حق مسکن ۲۰هزار تومان و بن ۵۰هزار تومان می‌شود

● **مهر:** با پیشنهاد وزیر کار، حق مسکن امسال کارگران از ۱۰ به ۲۰هزار تومان و حق بن نقدی نیز از ۳۵ به ۵۵هزار تومان افزایش خواهد یافت و در مجموع ۷۵هزار تومان به حقوق مشمولان قانون کار افزوده خواهد شد. با این حال، این صورتجلسه با مخالفت شدید کارفرمایان و نیمه‌کاره گذاشتن جلسه هم‌راه سه غلامرضا خامنه‌ای با تشریح کامل نشست جدید شورایعالی کار برای افزایش حق مسکن و بن نقدی امسال کارگران گفت: نماینده دولت (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) در نشست با کارگران و کارفرمایان پیشنهاد کرد حق مسکن امسال کارگران پس از هفت‌سال توقف از ۱۰هزار تومان در هر ماه به ۲۰هزار تومان افزایش پیدا کند. رئیس هیات‌مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ایران اظهار کرد: با این حال کارفرمایان با این پیشنهاد دولت موافقت نکردن. نمایندگان کارگران مطرح کردند که درباره نحوه افزایش حق مسکن بروند یک بررسی انجام دهند که هزینه اجاره در یک شهرک آقمزی در چه سه و چهار تهران برای هر ماه زندگی یک خانوار کارگری چقدر است، سپس ۵۰ درصد همان را ملاک افزایش حق مسکن قرار دهند. خامنه‌ای عنوان کرد: با این حال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی پیشنهاد کرد به حق مسکن کارگران ۱۰هزار تومان دیگر نیز اضافه و ماهانه ۲۰هزار تومان شود و بن نقدی نیز از ۳۵هزار تومان به ۵۵هزار تومان افزایش یابد.

جریمه ۴۰۰میلیون دلاری «توتال» به اتهام پرداخت رشوه به ایرانی‌ها

● **عصرایران:** شرکت توتال فرانسه به دلیل ادعای پرداخت رشوه به ایرانی‌ها، ۴۰۰ میلیون‌دلار جریمه شد. بر گزارش رویترز، شرکت توتال فرانسه به دلیل ادعای پرداخت رشوه به ایرانی‌ها، جریمه می‌دهد. شرکت نفتی توتال با پرداخت ۳۹۸میلیون‌دلار به دولت آمریکا برای مخومه کردن پرونده ادعای پرداخت رشوه به مقامات ایرانی در مقابل دریافت قراردادهای نفت و گاز در این کشور، موافقت کرد. «لندرو کالاماری» مدیر کمیته اوراق بهادار و بورس آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد: توتال از طریق پرداخت‌های غیرقانونی برای پیروزی در مناقصه‌های پروژه‌ها در ایران و کسب درآمدهای زیادی از این طریق، استفاده کرد. وی افزود: هم‌اکنون توتال علاوه بر پرداخت جریمه، باید همه سودهای کسب‌شده از طریق رفتارهای فساد مالی‌اش را پس دهد. بی‌بی‌سی هم نوشت: توتال متهم شده است بین سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۴ (میلادی ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۳) از طریق واسطه‌مغایش، به مقام‌های پروژه‌ها در ایران و کسب درآمدهای زیادی کرده بود تا قرارداد توسعه چندین میدان نفت و گاز در ایران را به دست آورد.

۱۶میلیون‌دلار از این مبلغ در سال ۱۹۹۵ تحت عنوان ارایه «خدمات مشاوره» و برای ورود مجدد توتال به بازار ایران و همکاری با شرکت ملی نفت ایران در بهره‌برداری از میدان‌های نفتی سسیر ۱ و B پرداخت شده است. توتال همچنین متهم است که در سال ۱۹۹۷ برای توسعه بخشی از میدان گازی پارس جنوبی ۴۴میلیون‌دلار رشوه پرداخته است. هم‌زمان دادستانی پاریس هم گفت: توتال و مدیرعامل آن «کریستف دی مارگریه» نیز به‌زودی به دلیل همین مساله محاکمه خواهند شد. به گفته نماینده دادستان پاریس، مدیرعامل توتال همچنین باید به دلیل سوءاستفاده از پول شرکت توتال در چارچوب این فساد مالی نیز محاکمه شود. پرونده این مساله از دسامبر ۲۰۰۶ باز شده است. دادستانی پاریس اضافه کرد: هم‌اکنون وضعیت این پرونده به تصمیم قاضی تحقیق پاریس بستگی دارد. بازپرس‌های فرانسوی در این پرونده با همتایان آمریکایی خود و با مدیران مالی در آمریکا همکاری کرده‌اند.

شرق

● «قبول دارم که سال سختی بر مردم گذشته است اما در صورتی که تحریم‌ها ایجاد جدیدی پیدا نکند، قیمت ارز دچار تلاطمات جدید نشود، درآمدهای نفتی کاهش نیابد و سایر پارامترهای اقتصادی بر همین منوال باقی باشد؛ سال آرامی را پیش‌رو خواهیم داشت.» علیرضا شجاعی، معاون برنامه‌ریزی وزارت صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با «شرق» به موضوع تنظیم بازار به‌عنوان اساسی‌ترین محور برنامه‌های وزارتخانه متبوع خود اشاره کرد و حمایت از معیشت خانوار را حماسه سیاسی وزارت صنعت دانست. تغییر پایه اقتصاد کشور و رفتن از یک پله به پله بالاتر دلیل شجاعی برای آشنفتگی‌های ایجادشده در بازار است.

اما نکته قابل توجه آنکه با وجود فضایی که اکنون بر اقتصاد کشور حاکم است، مسوولان همچنان برنامه‌های فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها را پیگیری می‌کنند. شجاعی هم از افزایش نرخ حامل‌های انرژی تا سقف قیمت برای

تولیدکنندگان و به نتیجه رسیدن جلسات برای فاز دوم سخن گفته و در پاسخ به اینکه با وجود عدم انجام تعهدات قبلی و پرداخت نشدن حق تولید چگونه فاز دوم اجرا می‌شود؟ می‌گوید: از ابتدا قرار نبوده ۳۰درصد از درآمدها حاصل از هدفمندی به بخش تولید تعلق گیرد. سهم بخش تولید از درآمدها حاصل از هدفمندی یارانه‌ها پرداخت شده است اما با فرمولی که دولت مدنظر داشته است، این گفت‌وگو مشخص کرد که اگرچه از همان زمان بنا شده بود که این ۳۰درصد به ماده ۸ قانون یعنی هشت بخش اقتصادی کشور – که یکی از آنها بخش تولید است– پرداخت شود؛ اما دولت همواره اسم تولید را به‌عنوان بخش دریافت‌کننده این مبلغ عنوان کرده است. وقتی خبرنگار «شرق» پرسید آیا این عنوان باعث خلط و معش و به اشتباه انداختن تولیدکنندگان نمی‌شود؟ شجاعی با بیان اینکه این یک ادبیات مشترک بود؛ این جمله مسوولان پیش از خود را توجیه کرد. از سوی دیگر باز در این گفت‌وگو مشخص شد که انتظار پرداخت یارانه به همه تولید کنندگان، اشتباه بوده است و از اول قرار بر این نبوده که کل تولید حمایت شود. بلکه دولت به تولیدکنندگانی گوشه چشم نبوده است که بیشترین تاثیر را از افزایش قیمت‌های حامل‌های انرژی دیده‌اند. به گفته او کل مبلغی که قرار بود به بخش تولید پرداخت شود؛ چهارهزارمیلیاردتومان بود که از این مبلغ سه‌هزارمیلیاردتومان اعطا شده است و همچنین بنا شده باقی بدهی به تولیدکنندگان تا پایان دولت صفر شود. او در تشریح برنامه‌های فاز دوم بر یکسان‌سازی قیمت کارشناسان معتقد به دلیل اجرای ناقص فاز اول و شرایط بحرانی اقتصاد، اجرای فاز دوم به صلاح نیست. فکر نمی‌کنید با توجه به عدم تخصیص یارانه تولید در فاز اول، عملیاتی شدن دور دوم منجر به تعطیلی خیل عظیمی از صنایع شود؟

در ابتدا باید بگویم که این ۳۰درصد مخصوص بخش تولید نبوده است. طبق قانون هدفمندی یارانه‌ها مقرر شد ۳۰درصد از منابع حاصل از هدفمندی یارانه‌ها به ماده ۸ این قانون تخصیص یابد که این ماده شامل هشت بند است و تنها یکی از بندها متعلق به بخش تولید است. اما این ماده معروف شد به تقویت تولید و افزایش بهره‌وری و بهبود نظام انرژی حوزه تولید در ماده ۸ قانون هدفمندی، از جبران زیان‌های شرکت‌های ارایه‌دهنده خدمات آب و فاضلاب، برق، گاز، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی در نظر گرفته شده تا بحث دبیاری‌ها، شهرداری‌ها، گسترش و بهبود حمل‌ونقل، مدیریت مصرف سوخت، توسعه خدمات الکترونیکی با هدف حذف یا کاهش رفت و آمدهای غیرضروری و… در این به هیچ‌وجه پرداخت کل ۳۰درصد به تولیدکنندگان مدنظر نبوده است.

● **چرا این موضوع هیچ‌گاه عنوان نشد؟ دولت با اعلام اینکه ۳۰درصد از منابع به بخش تولید تعلق خواهد گرفت؛ صنایع را به ادامه کار امیدوار کرد اما تولیدکننده عملا با موضوعی غیر از وعده دولت مواجه شد. آیا این کار به معنی یارزی با تولیدکننده نیست؟** این یک عنوان انتخابی از سوی مجلس و دولت بود. درواقع به این دلیل که عنوان صنعت پشت نام اکثر بخش‌ها مانند بخش حمل‌ونقل، نفت، نیرو و بسیاری از بخش‌های دیگر وجود دارد، یک ادبیات مشترک برای بندهای ماده ۸ انتخاب شد. ماده ۸ صراحتاً اعلام می‌کند که دولت فقط است ۳۰درصد خالص درآمدهای حاصل از هدفمندی یارانه‌ها را برای پرداخت در موارد ذکر شده هزینه کند. بنابراین هیچ واژه اختصاصی برای تولید دیده نمی‌شود.

● **اما این ادبیات مشترک تولیدکننده را به اشتباه انداخت.**

بگذارید شفاف‌تر صحبت کنیم. در ابتدا باید ببینیم بخش تولید در مجموع چقدر اضافه پرداخت بابت افزایش قیمت حامل‌های انرژی داشته تا بر اساس سهمی که باید دریافت کند مشخص شود. طبق آمار، پیش از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، بخش تولید دوهزارمیلیاردتومان برای حامل‌های انرژی هزینه می‌کرد. این مبلغ بعد از افزایش قیمت حامل‌ها در قالب قانون هدفمندی به عدد شش‌هزارمیلیاردتومان رسید. البته

اقتصاد

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت:

سال سختی بر مردم گذشته است

فرزانه طهرانی

این مبلغ در بهترین حالت یعنی پرداخت کامل و بدهکار نماندن واحدهای تولیدی برآورد می‌شود. به این ترتیب می‌بینید که اضافه پرداخت تولیدکنندگان و به‌عبارت دیگر آورده تولید به صندوق درآمدهای هدفمندی حداکثر چهارهزارمیلیاردتومان است. در مقابل این اضافه‌پرداخت واحدهای تولیدی، دولت طبق تأیید مجلس، اتاق بازرگانی و تشکل‌ها سه‌هزارمیلیاردتومان در قالب بازپرداخت درآمدها از هدفمندی یارانه‌ها به تولیدکنندگان پرداخت کرده است. پس کل یعنی که به‌عنوان عدم پرداخت یارانه‌های حمایتی تولید مطرح می‌شود؛ سر یک‌هزارمیلیاردتومان است. حالا این رقم را قیاس کنید با صد‌هزارمیلیاردتومان نیاز: نداشتن کلی صنعت و باز در نظر بگیرید که سال گذشته صنایع کشور را برای تأمین سرمایه در گردش به میزان هشت‌هزار۵۰۰میلیاردتومان به صندوق توسعه ملی معرفی کردیم. با مقایسه این آمار و ارقام است که متوجه می‌شویم مبلغی که تحت عنوان قصور دولت عنوان می‌شود حداکثر یک‌صدکم کل نیازهای بخش تولید است.

● **اما بسیاری از تولیدکنندگان که طرف یک‌سال گذشته با رسانه‌ها گفت‌وگو داشتند، اعلام کردند هیچ مبلغی در قالب حمایت‌های یارانه‌ای دریافت نکرده‌اند.** ما در کشور چیزی حدود ۶هزار واحد تولیدی فعال داریم. در نظر بگیرید که اگر قرار بود این سه‌هزارمیلیاردتومان بین این تعداد تقسیم شود؛ چه مبلغی به هر واحد می‌رسید؟ به همین دلیل بررسی کردیم تا صنایعی را که بیشترین تاثیر را از افزایش قیمت حامل‌های انرژی می‌دیدند شناسایی شده و کمک‌ها به این واحدها تعلق گیرد. مطالعات ما نشان داد بیش از ۲۵ تا ۳۰ رشته در کشور مشمول طرح بازپرداخت یارانه هستند. پس اگر تولیدکننده‌ای به عدم پرداخت یارانه اعتراض کند باید ابتدا از او پرسیده شود که آیا اساساً جزو واحدهای مشمول بوده‌اید یا خیر؟

● **همان‌طور که اشاره کردید سال گذشته پارامترهای کلان اقتصادی تغییرات قابل توجهی داشت که متعاقباً معیشت مردم به شدت تحت تاثیر قرار گرفت. آیا وزارت صنعت، معدن و تجارت برای حفظ قدرت خرید خانوار برنامه‌ای دارد؟**

شعار امسال حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی است، به عقیده من در وزارت صنعت، معدن و تجارت، حماسه سیاسی مراقبت از معیشت مردم بوده و حمایت از معیشت اقتصادی رفتن به سمت استقلال ارزی است. اگر خاطراتن باشد برای فاز اول هدفمندی طرح بزرگ ذخیره‌سازی را اجرا کردیم، با اقدامات شبانه‌روزی که در وزارت بازرگانی سابق انجام شد هدفمندی با آرایش کامل عملیاتی شد. اما تحلیل‌گران معتقد به دلیل فشاری که به‌به تولیدکننده برای کنترل قیمت محصولات وارد شده؛ بازار دچار تلاطم‌های زیادی نشد. خیر، من معتقدم این مساله ناشی از تعامل خوبی بود که بین مسوولان و تولیدکنندگان به‌وجود آمد. در سال ۹۰ قیمت کالاهای تولیدشده بین پنج تا ۱۹درصد جهت حمایت از تولیدکننده افزایش یافت و تا فصل سوم سال ۹۰ به فضای خوبی در بازار دست یافتیم. اما پس از آن کم‌کم به دلیل شدت‌گرفتن تحریم‌های غرب، کاهش درآمدهای نفتی و افزایش نرخ ارز، شاخص‌های اقتصادی تغییر کرد و دچار نوسانات زیادی شد. باز هم در این شرایط سخت، ۱۸میلیون تن محصول اساسی ذخیره‌سازی شد.

● **در سال گذشته وزارت صنعت، معدن و تجارت مصوبه ۲۴میلیارد دلاری برای واردات گرفت. این اقدام چه مفهومی در سال تولید ملی دارد؟** وزارت صنعت، معدن و تجارت برای شرایط پس از تحریم تیرماه پیش‌بینی تأمین نیازهای کشور را کرده بود. غالب کالاهای مدنظر برای واردات را مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای تشکیل می‌داد. شرح هدف اصلی از گرفتن مصوبه‌ای که به آن اشاره کردید در زمان ممکن نبود چرا که این احتمال وجود داشت که تحریم کنندگان، برنامه‌های ایران جهت تأمین کالاهای مورد نیاز کشور را خنثی کنند.

● **با همه این اقدامات اما بازار هنوز بسیار آشفته است.** قبول دارم که مردم سال سختی را پشت سر گذاشتند. اما سال گذشته یکی پله بزرگ اقتصادی را پشت سر گذاشتیم که اگر اهمیتش از طرح هدفمندکردن یارانه‌ها بیشتر نباشد، کمتر هم نیست. در واقع یکی اقتصادی کشور تغییر کرد. دیگر کسی امروز بازرهزار۲۰۰تومانی سرمایه‌گذاری نمی‌کند. مثلاً در درباره سرمایه‌گذاری زدم تا بگویم این تغییرات گام‌به‌گام حرکت می‌کند و کسی که با این ادبیات سرمایه‌گذاری می‌کند، تولیدش هم همین ادبیات را خواهد داشت؛ توزیع کننده هم با این سبک عمل کرده و در نهایت مصرف‌کننده هم با این نگاه مصرف می‌کند. سال گذشته یک اتفاق بزرگ در کشور افتاد و آن هم کاهش ۴درصدی اتاکی کشور به درآمدهای نفتی بود. ارز مورد نیاز کشور از طریق صادرکنندگان کالاهای غیرنفتی و بر پایه دوهزار۰۰۰تومان تأمین شد. به عبارت دیگر تغییر شیوه اقتصاد از امسال قابل لمس خواهد بود.

کشور

● **شما معتقد هستید که امسال شرایط بهتری بر بازار حاکم خواهد بود؟** اگر با یک برنامه‌ریزی صحیح حرکت کنیم استقلال ارزی را تجربه کرده و به تعادل خواهیم رسید. در کنار این اتفاق باید به شدت مراقب معیشت مردم باشیم. من اعتقاد دارم اگر اتفاق غیرمنتظره‌ای نیفتد و تحریم ایجاد جدیدی پیدا نکند با همین پارامترهای کلان اقتصادی، فضای آرامی را در بازار خواهیم داشت.

● **در فضای کنونی اقتصاد، با افزایش نرخ ارز، رشد هزینه‌های تولید و بالا رفتن نرخ سود تسهیلات مواجه هستیم. در همین شرایط از تولیدکنندگان می‌خواهیم که قیمت محصولات نهایی را مطابق با هزینه‌هایشان افزایش ندهند. تا چه زمان برای حمایت از مصرف‌کنندگان باید مقابل آزادسازی اقتصادی ایستاد؟ آیا این سیاست دولت باعث تعطیلی تولید نخواهد شد؟** ما برای تعیین قیمت‌ها هم مانند برنامه‌های وارداتی و صادراتی، سیاستگذاری کردیم ولی در رسانه‌ها کمتر به آن پرداخته شده است. در برنامه تدوین‌شده، کالاها به سه گروه عمده تقسیم شد. گروه نخست کالاهای اساسی مردم را شامل شده که قیمت‌گذاری مستقیماً توسط سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده تعیین می‌شود. در این طبقه‌بندی یک گروه دوم غیر از کالاهای گروه نخست که ماهیت یارانه‌ای دارد ایجاد شد که قیمت‌گذاری برعهده تشکل‌ها بوده و تحت نظارت سازمان حمایت از مصرف‌کننده قیمت آنها تعیین می‌شود. و در نهایت گروه سوم کالاها که حجم قابل توجهی از تولیدات را در برمی‌گیرد به بازار عرضه و تقاضا سپرده شد و هیچ قیمت‌گذاری و دخالتی در تعیین صورت نگرفت. بنابراین طبق تعریف فوق تنها تولیدکنندگان یکسری کالاهای خاص ملزم به رعایت قیمت‌های مصوب شدند.

● **کالاهای اساسی که به عنوان کالاهای یارانه‌دار شناخته شده‌اند، درگیری بسیار زیادی داشته و یک زنجیره تولید را شامل می‌شود. شما قیمت شیر را کنترل می‌کنید اما قیمت شیر تنها به کارخانجات مربوط نمی‌شود و به زنجیره‌های قبیل یعنی بخش دامداری، تولید علوفه و حتی نهاده‌های زراعی وابسته است.** وقتی ما به علوفه دامداران یارانه می‌دهیم باید مراقب قیمت محصول نهایی هم باشیم که حقوق مصرف‌کننده تضمین شود. آیا این منطقی است که شکر را با ارز مرجع برای افراد مصرف کنیم بعد یک صنف یا صنعت از معافیت آن برای تهیه محصول خود استفاده کرده و آن را با ارز آزاد صادر کنند؟ پس برای حفظ حقوق مصرف‌کننده و جلوگیری از ایجاد رانت در بازار کالاها ناگزیر به اعمال برخی سیاست‌ها هستیم.

● **یک وجه مهم مشکلات دولت آینده همین محدودیت‌های تجاری و تحریم‌های یکجانبه غرب علیه اقتصاد ایران است. در چنین فضایی برای جلوگیری از افت معاملات تجاری کشور چه اقداماتی می‌توان انجام داد؟** نگاه من تسهیل است. تا جایی که می‌توانیم باید برای تاجر شرایط را سهیل کنیم. بسیاری معتقدند که صادرکنندگان از خسود را وارد بازار نمی‌کنند اما من می‌گویم اگر صادرکننده ارز خود را به میدان نیاورد؛ نقدینگی لازم را برای چرخش فعالیت خود نخواهد داشت. بنابراین لزومی به فشار وارد کردن و مقررات سخت‌گذاشتن وجود ندارد. در این شرایط وظیفه دولت تنها تسهیل جریان پولی است. از اتاق بازرگانی خواشش کردیم برای بهبود اوضاع، بازارهای جهان را رصد کرده و به عنوان چراغ راهنمای بنگاه‌های تولیدی ملی کنند. آنها با شناسایی نیاز و سلیقه بازارهای جهانی می‌توانند تولیدات واحدهای صنعتی را به خواست مشتریان نزدیک کنند.

● **آیا این وظیفه رایزنان بازرگانی نیست؟** رایزنان تسهیل‌گر این اتفاق هستند. کمک به انتقال کالا، هدایت فعالیت‌های تجاری و رایزنی برای حضور در نمایشگاه‌ها از جمله فعالیت‌های اصلی رایزنان است. ضمن آنکه تعداد رایزنان در حال حاضر به ۱۸نفر می‌رسد در حالی که ما با ۱۵۰ کشور دنیا مبادلات تجاری داریم که در غالب آن رایزنان بازرگانی وجود ندارد.

● **وضعیت واحدهای تولیدی را در اقتصاد سال جاری چگونه ارزیابی می‌کنید؟** یکی از بهترین روش‌ها برای مقایله با شرایط سخت، ادغام بنگاه‌هاست. تشکیل شرکت‌های مدیریت صادرات یا به عبارت دیگر ایجاد خوشه‌های صادراتی تحت عنوان یک برند، توجیه اقتصادی بنگاه‌ها را به شدت افزایش می‌دهد. این اتفاق هم باعث حفظ بنگاه می‌شود و هم منابع قابل توجهی را برای آنها به همراه خواهد داشت. دستگانه‌ها هم به جای اینکه با ۵۵هزار بنگاه تولیدی طرف باشند با ۵۰۰ بنگاه و تشکل قدرتمند می‌توانند جلسات منظم داشته و به مسایل و مشکلات بهتر رسیدگی کنند و آنها نیز زنجیره تولید خود را که متشکل از واحدهای کوچک و متوسط است مدیریت کنند. در حال حاضر گردش مالی در بنگاه‌های ما کم است. به عبارت دیگر در حالی که گردش پول در بنگاه‌ها داخلی یک یا حداکثر دو بار در سال اتفاق می‌افتد اما در دنیا این اتفاق تا چهار بار در سال تکرار می‌شود. این به معنی آن است که بنگاه‌های ما دو تا چهار برابر رقبای خارجی خود به نقدینگی نیاز دارند.

در مجموع اگر امسال پارامترهای کلان اقتصادی مجدداً تحت تاثیر عوامل بیرونی و جدید قرار نگیرد؛ سال آرامی را خواهیم داشت.

سرگشاده

● **رجایی سلامتی: رونق دلایی تولید را از رونق انداخت**

● **جلال انتخاباتی** فرصت مناسبی است تا کاندیداهای علاوه بر نقد دولت پیشین، وعده‌های خود را به مردم بدهند. با توجه به آنکه اقتصاد اصلی‌ترین دغدغه، نگرانی و دلمشغولی مردم است، بخش عمده وعده‌های انتخاباتی کاندیداهانیز به این سمت سوق پیدا کرده است. با این تفاوت که به جای رسیدن به زندگی بهتر و درامدی بالاتر، اکنون همه وعده توقف و کاهش تورم ۲۰۱۵درصدی را می‌دهند. همه بر این نکته تأکید دارند که توقف چرخ‌های تولید موجب بیکاری سهمیلیون‌نفر شده و باید اشتغال‌زایی با سرعت بیشتری پیگیری شود. الله‌وردی‌رجایی سلماسی، کارشناس مسایل اقتصادی، نیز تأکید می‌کند اقتصاد اصلی‌ترین چالشی است که دولت بعدی با آن درگیر خواهد بود و در این حوزه دولت آینده باید بر کاهش تورم و حجم پول در جریان تمرکزی جدی داشته باشد. در سال‌های اخیر حجم فعالیت‌های تولیدی کاهش یافته و در مقابل پول‌های نقدی به سمت بازارهایی که اعلام می‌شود کاذب بوده و راقم و قیمت‌هایش جلیبی است، حرکت کرده و در آن بخش‌ها هزینه‌شده است. از آن جمله می‌توان به بازار مسکن اشاره کرد که در یکسال اخیر از و سکه نیز به آن اضافه شده است. رجایی سلماسی، با بیان اینکه بازگشت سرمایه در بخش‌های تولیدی زمان‌بر است و سودهای حاصل از آن به سرعت کسب نمی‌شود، می‌گوید: فعالیت‌های بازرگانی، سرمایه‌گذاری در بخش‌های دولتی و بازار مسکن و ارز و طلا، از جمله سرمایه‌گذاری‌هایی هستند که در کوتاهمدت، سود چشمگیری داشته و سرمایه‌گذار در کوتاهمدت می‌تواند نسبت به بازگشت سرمایه‌اش اطمینان داشته باشد. در مقابل فعالیت‌های تولیدی اگرچه در زمانی به نسبت طولانی‌تر به سوددهی می‌رسند، اما موجب اشتغال‌زایی دایمی، درآمدزایی و جوش اقتصادی می‌شود. در این سال‌ها با وجود نیاز کشور به تشویق سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولیدی، با ایجاد موانع مختلف، سرمایه‌ها از این بخش‌ها فراری داده شدند. اکنون زمان آن رسیده است که دولت با تمرکز بر تولید و اشتغال قوانین را به شیوه‌ای تنظیم و تدوین کند تا سرمایه‌گذاران برای حضور در این عرصه‌ها تشویق شوند.» به گفته او، دولت آینده باید با گسترش و توسعه خدمات درمانی، بیمه بیکاری، تأمین اجتماعی و برابری سطح درآمد کارگران با تورم، به توسعه کار و فعالیت رونق دهد و آن را تشویق کند.

رجایی سلماسی، با اشاره به سیاست‌های غلط اقتصادی که موجب افزایش مطالبات و معوقات بانک‌ها شده است، می‌گوید: «به دلیل مشکلات بسیاری که در بخش تولید وجود داشته، آنها نتوانستند نسبت به پرداخت بدهی‌هایشان به بانک‌ها عمل کنند و همین تأخیر موجب شد تا بانک‌ها نیز در پرداخت تسهیلات به تولیدکنندگان جدید و واقعی که نیازمند دریافت تسهیلات بانکی بودند، دچار مشکل شده و نتوانستند توقعات آنها را برای تأمین مالی مرتفع سازند.» یارانه‌ها یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های دولتها در همه سال‌های گذشته بوده و هر کدام سعی کردند این معضل اقتصاد را حل کنند، اما در نهایت این دولت دهم بود که اعلام کرد متفخر به حل آن شده. اما همان‌طور که از پیش اعلام شده بود پرداخت‌های نقدی منجر به تورم و افزایش قیمت‌ها می‌شود، همان اتفاق افتاده است. با این تفاوت که کاهش قدرت خرید اقشار آسیب‌پذیر، قطع یارانه‌های نقدی را مشکل کرده است و بسیاری از منتقدان نیز معتقدند امکان قطع این منابع نیست. رجایی سلماسی، «اکنون امکان قطع پرداخت‌های نقدی وجود ندارد اما باید با درایت و سیاست‌های جدید، منابع نقدی و مالی را به سمت بخش تولید هدایت کرد. رونق بنگاه‌های تولیدی و جذب سرمایه‌های جدید در این حوزه‌ها موجب افزایش رونق اقتصادی، کاهش تورم، افزایش ارزش پول ملی و افزایش قدرت خرید می‌شود. در صورتی که برنامه‌های دقیق برای حل مشکلات اقتصادی تدوین شود، می‌توان امید داشت تا ظرف یک و نیم تا دو سال تورم کنترل شود.» او، درخصوص بازگشت به نقطه صفر ۸٫۲ می‌گوید: «پیش‌بینی و ارایه زمان برای بازگشت یا کنترل هر یک از شاخص‌های اقتصادی سخت و غیرممکن است. در صورتی که رئیس‌جمهور و نیم او اراده‌ای برای حل مشکلات کنونی را داشته باشند، امکان بازگشت به چهارسال قبل وجود دارد حتی اگر نتوان به نقطه صفر در سال ۸۴ بازگشت.»

بریده‌اخبار

● **ایسنا:**مدیر بازرسی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان: در این برهه از زمان هیچ‌گونه افزایش قیمت آرد و گندم نخواهیم داشت و به همین تناسب هیچ افزایش قیمتی در نان ایجاد نخواهد شد.

● **ایسنا:** واحداطلاعات اکونومیست در گزارش ماه آوریل ۲۰۱۳ خود، میزان ذخایر ایران به‌جز طلا در سال گذشته را ۹۱میلیارد۶۰۹میلیون‌دلار برآورد و پیش‌بینی کرد که این میزان با شش‌میلیارددلار کاهش در سال جاری به ۴۳میلیارد۶۰۹میلیون‌دلار برسد. فارس: قیمت نفت برنت با کاهش ۲۸صنتی به ۱۰۱دلار در هر بشکه رسید اما قیمت سبذ نفتی اوپک پس از روند نزولی خود با افزایش یک‌دلاری مواجه شد که به ۱۰۱دلار۱۱و۱۱رسید.

● **ایسنا:** با پایان یافتن مراحل نصب خطوط تولید و تأمین قطعات، محصول جدیدی از شرکت رونو در ایران تولید خواهد شد. این خودروی جدید در خارج از کشور با نام ساندرو شناخته می‌شود که خودرویی تولیدشده روی پلتفرم X۹۰، همان پلتفرم تندر (۹۰) است.